

С. А. Петровська

Оцінки інвестиційної привабливості регіону: порівняльний пофакторний аналіз

Розглянуто існуючі науково-методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості регіону. Проведено порівняльний аналіз описових та рейтингових методик, вітчизняних підходів та методик західних агенцій. Встановлено, що рейтингові методики є більш наочними в отриманні економічних результатів, але не враховують регіонального галузевого аспекту, а методики західних агенцій долають цей недолік. Визначено, що жодна з методик не враховує у повній мірі екологічну складову інвестиційної привабливості регіону.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість, оцінка інвестиційної привабливості регіону, методика.

Постановка проблеми. У зв'язку із кризовими явищами у світовій економіці проблема створення ефективної системи управління інвестиційною діяльністю на різних рівнях економіки стає вкрай актуальною. Від ефективності здійснення інвестиційної діяльності залежить успіх розвитку економічного, політичного та соціального життя. Саме тому сьогодні необхідно приділяти особливу увагу питанням, які пов'язані з інвестуванням, способам і методам його активізації, вивченням умов створення сприятливої інвестиційної привабливості, залученням інвестицій та їх ефективним використанням.

Інвестиції являють собою один з найважливіших чинників економічного зростання, що забезпечує збільшення частини щорічного ВВП держави. Проте в Україні інвестиційна діяльність в перехідний період зазнала значної деградації. І сьогодні стан цієї сфери є досить складним унаслідок світової фінансової кризи, рецесії виробництва й зниження ділової активності більшості суб'єктів господарювання, дефіциту інвестиційних ресурсів та можливостей бюджетів усіх рівнів. За оцінками «Європейської бізнес асоціації» (ЕВА) індекс інвестиційної привабливості України у III кварталі 2011 року знизився до рівня кризового 2009 року і склав 2,56 бали (за 5-бальною шкалою), тоді як ще у II кварталі 2011 року він склав 3,39 бали [1]. Все це стримує структурну перебудову та перешкоджає розв'язанню нагальних соціально-економічних проблем у суспільстві.

Оскільки ефективність інвестиційної діяльності значною мірою визначається рівнем інвестиційної привабливості, реалізованої в рамках інвестиційної стратегії, дослідження сутності поняття інвестиційна привабливість набуває особливої важливості.

Але відсутність загальноприйнятого визначення категорії «інвестиційна привабливість регіону» призвело до того, що не існує єдиного методичного підходу щодо її оцінки.

Дослідженню питань інвестиційної привабливості присвячені науково-практичні роботи О. М. Асаула [2], І. О. Бланка [3], В. В. Гомольської [4], К. В. Гурової [5],

Петровська Світлана Анатоліївна, аспірант кафедри економіки та бізнес-адміністрування Сумського державного університету.

Г. О. Доленко [6], С. Максименко, Д. М. Стеченка [7], І. В. Хмарської [8] та ін.

Разом із тим, аналіз зазначених джерел свідчить про те, що низка питань, пов'язаних з оцінкою інвестиційної привабливості регіонів, вивченням факторів та резервів її підвищення, їх прогнозуванням, залишаються невирішеними. Тому існує потреба в подальших теоретико-методичних та практичних дослідженнях у цьому напрямку.

Мета статті полягає у критичному та порівняльному аналізі існуючих науково-методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості регіонів.

Виклад основного матеріалу. Важливою складовою вивчення інвестиційної привабливості регіону є визначення основних факторів, що детермінують її рівень. Але спочатку слід визначити, що розуміється під поняттям «інвестиційна привабливість регіону».

В економічній літературі відсутнє єдине загальновизнане визначення даного поняття. Науковці по різному підходять до формулювання дефініції «інвестиційна привабливість». Наведемо деякі з них:

1) інвестиційна привабливість – надійне і своєчасне досягнення цілей інвестора на основі економічних результатів діяльності виробництва, у яке здійснюються інвестиції. Інвестиційна привабливість визначається комплексом різноманітних чинників, перелік і вплив яких можуть розрізнятися і змінюватися залежно як від складу інвесторів, що переслідують різні цілі, так і від виробничо-технічних особливостей виробництва, що інвестується [7];

2) інвестиційна привабливість – це сукупність об'єктивних і суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування національної економіки на макро-, мезо- і мікрорівнях [9];

3) інвестиційна привабливість регіону – становище регіону в той чи інший момент часу, тенденції його розвитку, що відображаються в інвестиційній активності [2];

4) інвестиційна привабливість регіону – відповідність регіону основним цілям інвесторів, що полягають у прибутковості, безризиковості й ліквідності інвестицій [10];

5) інвестиційна привабливість – це система або поєднання різних об'єктивних ознак, засобів, можливостей, що обумовлюють в сукупності потенційний платоспроможний попит на інвестиції в даній країні, регіоні, галузі [11];

6) інвестиційна привабливість регіонів – це інтегральна характеристика окремих регіонів країни з позицій ефективності здійснення в них інвестиційної діяльності [12];

7) інвестиційна привабливість регіонів – інтегральна характеристика окремих регіонів країни з позиції інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення інвестиційних ресурсів та інших факторів, які істотно впливають на формування дохідності інвестицій та інвестиційних ризиків. Інвестиційна привабливість окремих регіонів оцінюється під час розробки інвестиційної стратегії компанії (фірми) і регіональної диверсифікації її інвестиційного портфеля [13].

Численні визначення інвестиційної привабливості регіону, що зустрічаються в економічній літературі, містять наступні загальні ознаки.

Інвестиційна привабливість розглядається як інтегральний показник:

- доцільності вкладання коштів;
- рівня задоволення вимог або інтересів інвестора;
- фінансово-майнового стану регіону та перспектив його розвитку;
- сукупності об'єктивних та суб'єктивних (зовнішніх та внутрішніх) умов.

Таким чином, необхідно відмітити, що існують різноманітні визначення категорії «інвестиційна привабливість» від вузького до широкого. В подальших дослідженнях ми

будемо опиратися на наступне визначення: інвестиційна привабливість регіону – інтегральна характеристика окремого регіону країни з позиції інвестиційного клімату, рівня розвитку інвестиційної інфраструктури, можливостей залучення інвестиційних ресурсів та інших факторів, які істотно впливають на формування дохідності інвестицій та інвестиційних ризиків. Але, на нашу думку, дане визначення необхідно розширити шляхом додавання в нього екологічної складової інвестиційної привабливості регіону, тобто врахування ще й екологічного стану території.

Для оцінки інвестиційної привабливості регіону існують різні підходи та методи. Всі сучасні методика можна розділити за двома класифікаційними ознаками:

- 1) методи обробки даних;
- 2) система показників.

За методами обробки даних можна виділити два підходи: описовий та рейтинговий підхід.

Описовий підхід полягає в описі абсолютних показників, структури та динаміки показників розвитку регіону. Експерт самостійно обирає найбільш значущі показники та формує на їх основі висновки щодо клімату в регіоні. В більшості випадків такий аналіз базується на дослідженні соціально-економічного розвитку регіону. До такого аналізу вдавалися Н. М. Гапак, І. М. Школа, М. І. Маниліч, С. С. Слава та Г. Грін, С. Максименко [14].

Деякі автори дають рекомендації щодо груп та списку показників, які визначають інвестиційну привабливість регіону, але не пропонують методика їх оцінки. Зокрема, комплекс показників можна знайти у працях В. В. Гомольської [4], Г. О. Доленко [6], І. В. Хмарської [8], О. М. Асаула [2].

Рейтинговий підхід полягає в аналізі різних аспектів розвитку регіону, формуванні на їх основі аналітичних і синтетичних показників за групами та інтегрального показника. За цим показником, або системою синтетичних показників, визначається рейтинг регіону за рівнем його привабливості для інвестора.

На рейтинговому підході базуються методика, запропоновані І. О. Бланком [3], К. Д. Гуровою [5], Д. М. Стеченком [7], С. П. Сонько, В. В. Кулішовим та В. І. Мустафіним [15], Інститутом Реформ, «SOCIS Gallup International», а також зарубіжні методика, які застосовуються для аналізу інвестиційної привабливості країн та територій (World Bank, Institutional Investor [16], Euromoney [17], Business Environment Risk Index (BERI), Індекс сприйняття корупції інституції Transparency International, Moody's Investor Service [18]).

Розглянемо деякі з методик більш детально.

Методика, запропонована І. О. Бланком, є основоположною у цьому напрямку. Інвестиційна привабливість регіону розраховується, як інтегральний показник на основі п'яти груп синтетичних показників:

- 1) рівень загальноекономічного розвитку регіону (питома вага регіону у ВВП і ВНП; обсяг виробленої промислової продукції на душу населення; рівень самозабезпеченості основними продуктами харчування; середній рівень заробітної плати; обсяг і динаміка капітальних вкладень з розрахунку на одного жителя; кількість підприємств усіх форм власності; питома вага збиткових підприємств у загальній кількості функціонуючих);

- 2) рівень розвитку інвестиційної інфраструктури регіону (кількість підрядних будівельних компаній усіх форм власності; обсяги місцевого виробництва основних видів будівельних матеріалів; виробництво енергетичних ресурсів на душу населення; щільність залізничних шляхів сполучення та автомобільних доріг з твердим покриттям з

розрахунку на 100 км території);

3) демографічна характеристика регіону (питома вага населення території в загальній кількості жителів країни; співвідношення міських і сільських жителів; питома вага населення, зайнятого в суспільному виробництві на підприємствах всіх форм власності; рівень кваліфікації працівників, зайнятих у суспільному виробництві);

4) рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури регіону (питома вага приватизованих підприємств у загальній кількості підприємств комунальної власності; питома вага підприємств недержавних форм власності в загальній кількості виробничих підприємств території; кількість спільних компаній із зарубіжними партнерами; кількість банківських установ (включаючи філіали); кількість страхових компаній (і їх представництв); кількість товарних бірж на території);

5) рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків (рівень економічних злочинів з розрахунку на 100 тис. жителів; питома вага підприємств з шкідливими викидами, що перевищують гранично допустимі норми; середній радіаційний фон у містах; питома вага незавершених будівельних об'єктів за останні 3 роки) [3].

Д. М. Стеченко наслідує методику О.І. Бланка: інвестиційну привабливість регіону розраховує на основі тих же п'яти груп синтетичних показників, але з урахуванням ступеню важливості (у відсотках) кожної групи. Вони складають: рівень загальноекономічного розвитку – 35%; рівень розвитку інвестиційної інфраструктури – 15%; демографічна характеристика – 15%; рівень розвитку ринкових відносин і комерційної інфраструктури – 25%; рівень криміногенних, екологічних та інших ризиків – 10% [7].

К. Д. Гурова запропонувала доповнити процедуру ранжирування регіонів з урахуванням використання їхнього потенціалу в залежності від критеріїв ефективності і ризику. У методиці використано по одному найбільш узагальнюючому і вагомому аналітичному показнику, додавши йому роль групової характеристики, замість синтетичних показників. Для оцінки стану майна виробничого призначення було застосовано показник оновлювання основних виробничих фондів; для рентабельності виробництва і продукції, що випускається – коефіцієнт прибутковості реалізованої продукції, для оборотності капіталу – показник кількості оборотів вартості всіх активів, для оцінки ринкової активності регіонів – обсяг ринкового товарообігу, що приходить на душу населення, фінансової стійкості регіонів – співвідношення позикових і власних засобів, ліквідності – показник ліквідності балансу [5].

У рейтингу інвестиційної привабливості регіонів, у якому застосовувалася математична модель і методика обробки статистичного матеріалу «Інституту реформ», як найважливіші фактори використовуються такі: економічний розвиток регіону; показники ринкової та фінансової інфраструктури; стан людських ресурсів; діяльність органів місцевої влади у сфері приватного підприємництва (ця група враховувалася до 2000 року). На відміну від методики І. О. Бланка, не враховується група ризиків. Розрахунок загального рейтингу інвестиційної привабливості областей України включав розрахунок стандартизованих значень (балів) кожного з показників за регіонами. На основі формули середнього арифметичного стандартизованих значень визначався загальний рейтинг регіону як середньозважена часткових рейтингів по групах.

Оцінка інвестиційної привабливості регіону, запропонована CAIB Securities, істотно відрізняється від оцінки «Інституту реформ» і включає такі фактори: інвестиційний потенціал регіону й ризик для інвесторів, що працюють у цьому регіоні ризику.

Інвестиційний потенціал визначається такою групою факторів: трудові ресурси, виробництво, інституціональний потенціал, рівень розвитку інфраструктури і фінансовий потенціал. Показники, що характеризують рівень ризику інвестування в регіони, поділені на такі групи: фінансові, політичні, законодавчі й економічні ризики.

Російський вчений О. М. Асаул систематизував показники для визначення інвестиційної привабливості регіону у 3 великі групи:

1) фактори, що впливають на рівень інвестиційного потенціалу регіону (природно-географічний, трудовий, виробничий, інноваційний, інституціональний, інфраструктурний, фінансовий, споживчий потенціали). Пізніше до факторів інвестиційного потенціалу був доданий екологічний (М. І. Маниліч) та інтелектуальний (І. В. Хмарська) потенціали;

2) фактори, що визначають рівень некомерційних інвестиційних ризиків (законодавчі, політичні, соціальні, економічні, екологічні та кримінальні ризики);

3) інвестиційна активність (концентрація і розподіл інвестиційного капіталу, інвестиційна активність, активізація впровадження нових виробничих потужностей, інтеграція виробничої діяльності, розвиток прямих і портфельних інвестицій, інтеграційні фактори реалізації інвестиційних проектів) [2].

В. В. Гомольська розглядає інвестиційний клімат регіону як комплексну характеристику, що складається із 3 ключових підсистем: інвестиційного потенціалу, інвестиційного ризику, законодавчих умов. Показниками є критерії, для яких визначається певний ступінь досягнення [4].

Згідно із методикою, запропонованою Держкомстатом України, інвестиційну привабливість регіону пропонується оцінювати за такими показниками:

1) інвестиції в основний капітал, у розрахунку на 1 чол. середньорічної чисельності наявного населення (грн);

2) інвестиції у житлове будівництво, у розрахунку на 1 чол. середньорічної чисельності наявного населення (грн);

3) обсяг ВВП, у розрахунку на 1 чол. середньорічної чисельності наявного населення (дол. США);

4) зміна обсягу ВВП, у розрахунку на 1 чол. середньорічної чисельності наявного населення (дол. США);

5) густина автомобільних шляхів загального користування з твердим покриттям (км на 1000 км² території);

6) обсяг експорту товарів, у розрахунку на 1 чол. середньорічної чисельності наявного населення (дол. США) [10].

Оцінки інвестиційної привабливості за міжнародними методиками, розробленими такими інститутами, як Institutional Investor [16], Euromoney [17], Business Environment Risk Index (BERI), Transparency International, Moody's Investor Service [18], здебільшого проводяться на макрорівні, але їх можна застосовувати і до мезорівня. Їх основний інструмент – опитування суб'єктів економічної діяльності щодо перепон та умов діяльності на даній території. У даних оцінках використовуються такі групи показників:

1) політико-правове середовище;

2) економічне середовище;

3) ресурси та інфраструктура, соціально-культурне середовище, екологія [14; 16-18].

Зокрема, рейтинг журналу «Institutional Investor» оцінює перш за все кредитоспроможність країни. Він складається кожні півроку експертами ста провідних міжнародних банків на основі комплексного показника, що враховує

платоспроможність та інвестиційну привабливість.

Рейтинг Euromoney враховує ринкові (40%), кредитні (20%) та політико-економічні (40%) показники.

Рейтинг BERI складається на основі таких показників: рівень політичної стабільності в країні; відношення до закордонних інвесторів; девальвація; платіжний баланс; рівень націоналізації та бюрократизації; можливості реалізації контрактів; рівень заробітної плати; продуктивність та умови праці; ступінь розвиненості інфраструктури [19].

Методика World Bank (Світового Банку) передбачає оцінку інвестиційної привабливості регіону за допомогою опитування топ-менеджменту провідних підприємств в країні. Запитання направлені на визначення факторів, які є перепонами для ведення бізнесу в даному регіоні та наскільки вони впливові. Дана методика включає такі групи показників: 1) загальні показники; 2) інфраструктура; 3) фінанси; 4) державна політика та послуги; 5) вирішення спорів та злочинність; 6) потенціал та інновації; 7) трудові відносини.

Друга класифікаційна ознака – система показників – забезпечує багато різноманітних підходів до її формування.

Всі показники, які входять до наведених вище методик, можна згрупувати таким чином: 1) показники загальноекономічного розвитку; 2) показники потенціалу регіону; 3) показники ризиків; 4) показники сприятливості (несприятливості) всіх вищезазначених факторів [14].

Висновки та напрями подальших досліджень. Таким чином, проаналізувавши різноманітні підходи та методики до оцінки інвестиційної привабливості регіону, можна зробити висновки.

Всі описові методики можуть дати відчутний економічний результат. Це залежить від кваліфікації аналітика, який проводить оцінку. Але ці методи не є уніфікованими і вимагають від фахівців збору великої кількості даних з різних аспектів діяльності, сортування їх за впливом на інвестиційну привабливість регіону. Результати аналізу є громіздкими, і ними важко оперувати.

Рейтингові методики є більш наочними в отриманні результатів, а процес оцінки є певним чином стандартизованим і варіюється лише за кількома ознаками. Проте результати таких оцінювань формують інтегральний показник інвестиційної привабливості регіону, який лише показує місце регіону серед інших і нічого не говорить про пріоритетні напрями інвестицій на даній території, тобто вони не містять галузевого аспекту.

Також вітчизняні методики включають у себе ті чи інші групи макроекономічних показників. Однак кожна з методик містить лише частину цих груп. Разом із тим, робота з макроекономічною статистикою має велику перевагу над проведенням опитувань у тому, що вона потребує значно менших ресурсів та витрат.

Методики західних агенцій, зокрема Світового Банку, долають попередні недоліки. Вони базуються не на макроекономічній статистиці, а на опитуванні суб'єктів економічної діяльності даного регіону, які визначають ступінь та напрям впливу тих чи інших факторів на їх функціонування. Результати таких опитувань наочні й можуть бути згруповані за видами діяльності. Проте такі опитування вимагають значних ресурсів. Крім того, постає питання репрезентативності такого опитування у зв'язку з вибором підприємств і неврахуванням збанкрутілих та вибулих підприємств, а також з надто довгими анкетами.

Жодна з наведених методик не враховує у повній мірі екологічну складову інвестиційної привабливості регіону. Лише деякі методики (І. О. Бланка, Д. М. Стеценка, О. М. Асаула) враховують окремі екологічні ризики інвестиційної діяльності. Але, на нашу думку, цього замало. Оскільки відповідно до концепції сталого розвитку, під час здійснення інвестиційної діяльності як інвестори, так і господарюючі суб'єкти повинні орієнтуватися не тільки на досягнення високих економічних показників, але й враховувати вплив інвестиційного проекту, який реалізується, на довкілля, що є одним з найважливіших факторів ухвалення господарських рішень. У зв'язку з цим важливого значення набуває урахування та оцінка екологічної складової при оцінюванні інвестиційної привабливості регіону. При цьому особлива увага повинна приділятися виявленню екологічних проблем на початкових стадіях розгляду інвестиційного проекту, включення в проекти заходів, які націлені на поліпшення якості навколишнього середовища, запобігання, зменшення та / або компенсацію економічного збитку від екодеструктивної діяльності та ризику.

1. *Панченко Ю.* Неумеренный климат. Инвестпривлекательность Украины резко упала [Електронний ресурс] / Ю. Панченко // Газета «Коммерсантъ Украина». – 07.10.2011. – № 161 (1435). – Режим доступу : <http://www.kommersant.ua/doc/1789286>.
2. *Асаул А. М.* Систематизация факторов, характеризующих инвестиционную привлекательность регионов // Региональная экономика. – 2004. – № 2. – С. 53–62.
3. *Бланк И. А.* Инвестиционный менеджмент : [учебный курс] / И. А. Бланк. – К. : Эльга-Н, Ника-Центр, 2001. – 448 с.
4. *Гомольська В. В.* Організаційно-економічні аспекти поліпшення інвестиційного клімату регіону // Регіональна економіка. – 2003. – № 3. – С. 62–70.
5. *Гурова К. Д.* Экономическая реформа (некоторые аспекты реализации) / К. Д. Гурова. – Харьков : Фолио, 2000. – 388 с.
6. *Доленко Г. О.* Методичні рекомендації з курсу «Менеджерські системи» [Електронний ресурс] // Основи інвестиційного менеджменту: До виконання практичних, лабораторних та самостійних робіт з курсу для студентів факультету кібернетики / Г. О. Доленко, В. А. Заславський, О. О. Тимашов – Режим доступу : http://www.unicyb.kiev.ua/Library/Zaslav/M_Kon.doc.
7. *Стеченко Д. М.* Розміщення продуктивних сил і регіоналістика : [навч. посіб.] ; 2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Вікар, 2002. – 374 с.
8. *Хмарська І. В.* Проблеми формування та оцінювання інвестиційної привабливості регіонів України // Регіональна економіка. – 2003. – № 3. – С. 138–146.
9. *Петкова Л.* Муніципальні інвестиції та кредити / Петкова Л., Проскурін В. – К.: [б.в.], 2006. – 158 с.
10. *Про затвердження* Методики розрахунку інтегральних регіональних індексів економічного розвитку. Наказ Держкомстату України № 114 від 15.04.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://uazakon.com/documents/date_1a/pg_ibcnog/index.htm.
11. *Семина Л. А.* Инвестиционная привлекательность: теоретический аспект. [Електронний ресурс] / Л. А. Семина // Вестник Челябинского государственного университета. – 2010. – № 14 (195). Экономика. Вып. 27. – С. 17–19. – Режим доступу : <http://www.lib.csu.ru/vch/195/002.pdf>.
12. *Захожай В.* Статистика інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / В. Захожай, М. Кіт // Персонал. – 2007. – № 8. – С. 10–17. – Режим доступу : <http://personal.in.ua/article.php?id=548>.
13. *Страховий та інвестиційний менеджмент* [Електронний ресурс] / [Федоренко В. Г., Захожай В. Б., Чувардинський В. Г. та ін.] – К. : МАУП, 2002. – 344 с. – Режим доступу :

- <http://fingal.com.ua/content/view/1167/87/>.
14. *Іванова Н. Ю.* Оцінка інвестиційної привабливості регіону: порівняльний аналіз сучасних методик / Н. Ю. Іванова, А. І. Данилів // Наукові записки. Том 56, Економічні науки / Національний університет «Києво-Могилянська академія». – К. : Академія. – 2006. – С. 16–22.
 15. *Сонько С. П.* Ринок і регіоналістика / С. П. Сонько, В. І. Мустафін. – К. : Ніка-Центр, 2002. – 395 с.
 16. *Institutional Investor.* Офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.institutionalinvestor.com>.
 17. *Euromoney's Country Risk Rankings* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.euromoney.com>.
 18. *Moody's Investor Service* [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.moody.com>.
 19. *Інвестування* : [підручник] / В. М. Гриньова, В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – К. : Знання, 2008. – 452 с.

Отримано 30.01.2012 р.

С. А. Петровская

**Оценки инвестиционной привлекательности региона:
сравнительный пофакторный анализ**

Рассмотрены существующие научно-методические подходы к оценке инвестиционной привлекательности региона. Проведен сравнительный анализ описательных и рейтинговых методик, отечественных подходов и методик западных агентств. Установлено, что рейтинговые методики являются более наглядными в получении экономических результатов, но не учитывают регионального отраслевого аспекта, а методики западных агентств преодолевают этот недостаток. Определено, что ни одна из методик не учитывает в полной мере экологическую составляющую инвестиционной привлекательности региона.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная привлекательность, оценка инвестиционной привлекательности региона, методика.

S. A. Petrovs'ka

**Evaluation of investment attractiveness of the region:
a comparative factor analysis**

The existing scientific and methodological approaches to the evaluation of investment attractiveness of the region are considered. The comparative analysis of descriptive and rating methodologies, domestic approaches and methods of Western agencies is conducted. It was established that the rating methodologies are more visible in obtaining economic results, but do not take into account the regional aspect of the industry, and the methods of Western agencies overcome this shortcoming. It was determined that none of the methodologies do not fully take into account the environmental aspect of the investment attractiveness of the region.

Keywords: investments, investment attractiveness, evaluation of investment attractiveness of the region, methodology.